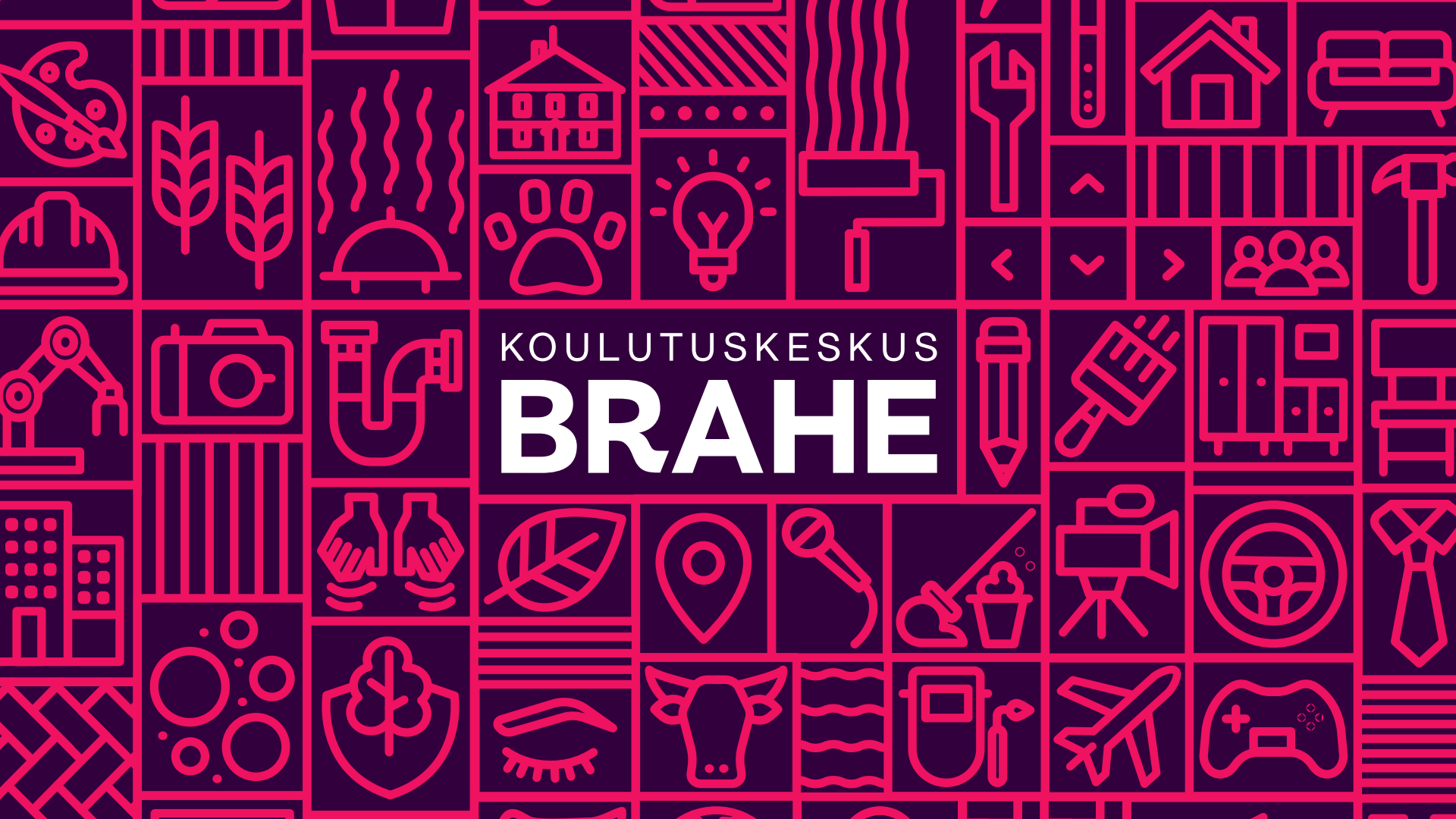
KOULUTUSKESKUS
BRAHE

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Opas työelämään ja jatko-opintoihin

#meilläosataan #osaajanatyöelämään #tuubraheen

Eveliina Noponen, 30.4.2025

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Sisällys

Suunta työelämään ja jatko-opintoihin

- ❑ Muistilista valmistuvalle opiskelijalle
- ❑ Työnhakijaksi ilmoittautuminen
- ❑ Tulot ja verotus, verokortti
- ❑ Työttömyysturva ja etuudet
- ❑ Työttömyyskassan ja ammattiliiton jäsenyys
- ❑ Työhakemus ja CV-mallit
- ❑ Erotu työnhakijana – osaaminen esiin!
- ❑ Työhaastatteluun valmistautuminen
- ❑ Työnhaku ja piilotyöpaikat
- ❑ Keikkatyö ja vuokratyö, kevytyrittäjyys
- ❑ Palkkatuki
- ❑ Opintojen rahoitus ja tuet
- ❑ Some työnhaussa
- ❑ Valmistumisen jälkeen
- ❑ Alumnitoiminta
- ❑ Jatko-opintoihin hakeminen
- ❑ Amk-opinnot toisella asteella
- ❑ Polku- ja väyläopinnot, avoin amk

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

..vielä ennen valmistumista

- Tarkista henkilötietosi Wilmassa, että tiedot ovat oikein. (osoite, puhelin ja sähköpostiosoite)
- Tarkista opintosuoriteotteesi, että kaikki suoritusmerkinnät on tehty.
- Ilmoitukset viranomaisille (kuten KELA, Työllisyyspalvelut, ammattiliitto/kassa) opintojen päättymisestä ja valmistumispäivästä.
- Käyttäjätunnuksesi ja oppilaitoksen sähköpostiosoitteesi sulkeutuvat välittömästi opintojen päättyessä. Jos haluat ottaa itsellesi talteen oppimistehtäviä, CV:n ym. tiedostoja, lataa tiedostot itsellesi talteen ennen valmistumista.
- Vastaa OPH:n päättökyselyyn ennen todistuksen saamista.
- Palauta ohjeiden mukaan työvaatteet ja/tai työkalut osastollesi.
- Palauta autopaikan avain, jos sen olet varannut.

Työnhaun käynnistäminen

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Työnhakijaksi ilmoittautuminen

Jos et ole siirtymässä valmistumisen jälkeen jatko-opintoihin tai työelämään:

- Muista ilmoittautua työnhakijaksi viimeistään ensimmäisenä työttömyyspäivänä.
- Kirjaudu https://tyomarkkinatori.fi/henkiloasiakkaat oma-asiointi palveluun tai soita työllisyyspalveluihin
- Voit ilmoittautua työnhakijaksi etukäteen ennen kuin työttömyys alkaa, mutta tee se viimeistään ensimmäisenä työttömyyspäivänäsi, koska voit saada työttömyysturvaa vasta ilmoittautumispäivästä alkaen.
- **Työttömyysetuutta ei voida maksaa, jos et ole ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi.**
- Työllisyyspalvelujen asiantuntija tekee kanssasi työllistymissuunnitelman.
- Pidä työnhaku voimassa ja noudata työllisyyspalveluiden ohjeita. Näin varmistat, että saat työttömyysetuutta ilman katkoksia.

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Työnhakijaksi ilmoittautuminen

- Työllisyyspalveluiden asiantuntijan kanssa työllistymissuunnitelmaan kirjataan työnhaun tavoitteet, kuten haettavien työmahdollisuuksien määrä. Jokaisen hakijan tilanne arvioidaan yksilöllisesti.
- Työllistymissuunnitelma - Asiointi työvoimapalveluissa - Työmarkkinatori
- Hae työtä sovitusti, sillä muuten voit jopa menettää oikeuden työttömyysetuuteen.
- Työnhakuvelvoitteen voi täyttää monella tavalla:
  - Hae valitsemaasi työpaikkaa tai työpaikkoja.
  - Tee työnhakuprofiili Työmarkkinatorilla, tähän saat apuja myös työllisyyspalveluiden asiantuntijoilta tai oppilaitoksen uraohjauspalveluista.
  - Hae työpaikkaa aikaisemmasta koulutus- tai oppisopimuspaikasta, jossa olet ollut
  - Osallistu cv-klinikoihin tai rekrytapahtumiin, joita alueella järjestetään.
  - Käytä hyödyksi kaikki kontaktit ja verkostot, joita sinulla on.
  - Oma aktiivisuus on tärkeää.

Tulot ja verotus

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

VERO SKATT

Verokortti

- Jos olet töissä ja saat palkkaa, muista tarkistaa verotus!
- Jos tarvitset verokortin, hae se OmaVerosta vero.fi
- Voimassa oleva verokorttisi on aina **OmaVerossa**. Siellä voit myös muuttaa verokorttia tarvittaessa. Tätä verokorttia kutsutaan muutosverokortiksi.
- Saat verokortin vuodenvaihteessa OmaVeroon sekä postitse. Tarkista työnantajalta, millä tavalla tämä tarvitsee verokortin tiedot. Monet työnantajat saavat verokorttien tiedot sähköisesti suoraan Verohallinnolta. Silloin sinun ei tarvitse itse huolehtia asiasta.
- Jos työnantaja ei saa verokorttitietoja sähköisesti, sinun pitää itse toimittaa verokortti. Tarkista maksajalta, miten sinun tapauksessasi toimitaan ja milloin maksaja tarvitsee tiedot. Esimerkiksi työnantajasi saattaa tarvita verokortin tiedot jo noin 2 viikkoa ennen palkanmaksupäivää.
- Muista tarkistaa veroprosentti, jos tulosi muuttuvat. Vero%laskuri
- Jos et hae uutta verokorttia, työttömyyskassat ja Kela käyttävät kaavamaisia veroprosentteja.

Työttömyysturva

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Työttömyysturva ja etuudet

- Riippuen tilanteestasi, saat mahdollisesti Kelan etuuksia.
- **Jos olet työtön työnhakija**, saat Kelasta työmarkkinatukea.
- Jos kuulut ammattiliittoon ja sinulla on työhistoriaa, voit saada **työttömyysetuuden kassasta**.
- Jos työssäoloehtosi täyttyy, työttömyystukesi on peruspäiväraha tai ansiopäiväraha.
- Jos olet työtön ja aloitat yritystoiminnan, Kela voi maksaa työttömyystukea 4 kuukauden ajan. Työttömyystuki sovitellaan yhteen niiden tulojen kanssa, joita saat samaan aikaan yritystoiminnasta.
- Jos olet saanut opintotukea ennen valmistumista ja siirtymistä palkkatyöhön, huomaa vuositulorajat, sillä ne vaikuttavat siihen, kuinka monelta kuukaudelta vuodessa on voinut nostaa opintotukea. Jokaisen pitää itse huolehtia siitä, etteivät vuositulot ylitä vuositulorajaa. Kela tarkistaa tulotiedot kaikilta opintotukea saaneilta. Lue lisää Kelan sivuilta ja tarkista, paljonko saa valmistumisen jälkeen ansaita rahaa, ettei tule takaisinperintää. Tässä tulee aina huomioida koko kalenterivuosi. Tulovalvonta
- Oikeus opintososiaalisiin etuuksiin ja tukiin (mm. opintotuki) päättyy valmistumispäivästä alkaen.

Työttömyyskassa ja ammattiliiton jäsenyys

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Työttömyyskassa ja ammattiliitot

- Ammattiliitto neuvottelee alan työehtosopimukset (TES) (eli esim. palkat, lomat, työsuhteen ehdot)
- Ammattiliiton jäsenillä on etuuksia, joita voit käyttää esim. juristipalvelut, lomaedut jne.
- Voit myös vaihtoehtoisesti liittyä pelkästään työttömyyskassan jäseneksi. (esim. YTK –yleinen työttömyyskassa, Julkisten ja hyvinvointialojen työttömyyskassa).
- Jäsenmaksu vaihtelee ammattiliiton, kassan ja palkan mukaan. Siitä voi myös saada vapautusta esim. varusmiespalveluksen ajaksi – mutta **vapautusta pitää anoa itse!**
- Työttömyyskassasta jäsenet saavat **ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa.**
- **Ansiosidonnainen työttömyyspäiväraha** työttömyyskassan jäsenelle on noin 70% palkasta.
- Tarkista liiton sivuilta, miten jäsenyysehto ansiosidonnaiseen päivärahaan täyttyy. Esimerkiksi teollisuusliitto: Jäsenyysehto täyttyy, kun olet ollut kassan jäsen vähintään 12 kuukautta. Myös toisen kassan jäsenyysaika lasketaan mukaan 12 kuukauteen, jos olet liittynyt jäseneksi kuukauden sisällä edellisen kassajäsenyyden päättymisestä.

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Opiskelijajäsenyys

- Ammattiliiton jäseneksi voi liittyä jo opiskeluaikana kun opiskelet liittoon kuuluvalla sopimusalalla.
- Päätoimiselle opiskelijalle jäsenyys on maksuton.
- Opiskelijajäsenenä saat tietoa alasi työehdoista ja palkoista. Monet liiton tapahtumista, koulutuksista ja palveluista ovat opiskelijalle ilmaisia.
- Liitosta riippuen voit saada myös muita etuja, kuten mm. oikeusturva- ja vastuuvakuutuksen, joka on voimassa työssäoppimisjaksoilla ja alan töissä sekä vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen.
- Työssäoloehto voi alkaa kertymään aikaisintaan 18-vuotiaana.
- Liittoon voi liittyä myös opiskelijajäsenenä. Opiskelijan ei tarvitse maksaa jäsenmaksua päätoimisten opintojen aikana.
- Opiskelijana voi kerryttää ansiosidonnaisen työttömyysturvan työssäoloehtoa jo ennen valmistumista palkallisessa työharjoittelussa, kesätöissä tai opintojen rinnalla tehtävässä työssä.
- Käytännössä jäsenmaksua maksetaan vain, jos työskentelet opintojen ohessa tai olet palkallisessa harjoittelussa.

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Ammattiliittoja

Teollisuus: https://www.teollisuusliitto.fi/
Auto/kuljetus: https://www.akt.fi/
Rakennus: https://rakennusliitto.fi/
Sähkö: https://www.sahkoliitto.fi/
Paperi: https://www.paperiliitto.fi/
Julkinen/hyvinvointi: https://www.jhl.fi/
Lähihoitajat: https://www.superliitto.fi/
Palvelut: https://www.pam.fi/
Kemia, media, kiinteistö: https://proliitto.fi
Sosiaali, terveys, kasvatus: https://www.tehy.fi/

Useimpiin ammattiliittoihin voi liittyä täyttämällä liittymislomakkeen liiton verkkosivuilla. Ammattiliiton jäsenet maksavat liitolle jäsenmaksua, joka on yleensä noin 1–2 % palkasta. Opiskelijajäsenyys on maksuton päätoimiselle opiskelijalle.

Ammattiliiton lisäksi kannattaa liittyä työttömyys-kassaan. Kassan jäsenenä voit saada ansio-sidonnaista työttömyyspäivärahaa, joka on suurempi kuin peruspäiväraha. Vasemmalla on esimerkkejä ammattiliitoista, joita on Suomessa noin 80. Ne kuuluvat kolmeen keskusjärjestöön, SAK, STTK ja Akava. Voit myös kuulua pelkästään työttömyyskassaan.

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Työhakemus ja CV

Hyvän cv:n resepti

1. Selkeä ulkoasu, tyypillisimmin kaksi sivua. Kuva mukana.
2. Helppo lukea, ajan tasalla ja informatiivinen. Osaaminen on sanoitettu hyvin!
3. Päiväys kannattaa laittaa myös ansioluetteloon.
4. Kuka minä olen -profiili ja yhteenveto CV:n alkuun.
5. Yhteystiedot joka sivulla.
6. Pakollisia tietoja ovat väh. koulutus, työkokemus, IT-osaaminen ja kielitaito.
7. Pelkkä listaus työkokemuksesta ei riitä –avaa aina konkreettisesti, mitä olet tehnyt?
8. Teksti vakuuttavaa, mutta ei liioittelevaa
9. Lisäksi mahdolliset harrastukset, vapaaehtoistyöt, kurssit/muut koulutukset,
10. Varusmiespalvelus tai siviilipalvelut
11. Suosittelijat mukaan yhteystietoineen! (Kysy vaikka harjoittelupaikasta)
12. Linkki LinkedIn-profiiliin, jos sellainen on tarpeen
13. CV lähetetään aina PDF-muodossa!

KOULUTUSKESKUS BRAHE

CV - Profiili

Henkilökohtainen tiivistelmä tai profiiliteksti on ansioluettelon alussa oleva lyhyt teksti, jossa kerrot tiiviisti, kuka olet, missä olet ollut ja mihin seuraavaksi suuntaat. Profiiliteksti herättää lukijan mielenkiinnon ja innostaa häntä lukemaan lisää. Kuinka kirjoitat ansioluetteloon profiilitekstin, joka on luonnollinen, mutta herättää työhönottajan huomion?

Lyhyt esittely itsestäsi:
- pidä näkökulma ammatillisena
- koulutus ja työkokemus
- kerro myös itsestäsi ja millainen olet työntekijänä/osaajana
- tulevaisuusnäkökulma- mistä olet kiinnostunut
- lisää mahdollisimman paljon yhteneväisyyksiä työpaikkailmoituksen kanssa

Räätälöidään aina haettavan työpaikan mukaan!

KOULUTUSKESKUS BRAHE

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Erotu työnhakijana – miten?

- Kun teet työhakemusta, lue työpaikkailmoitus huolellisesti ja vastaa siinä ilmoitettuihin vaatimuksiin. Työhakemus on myyntipuhe! Kohdenna hakemus aina kyseiseen hakuilmoitukseen.
- Kerro mitä olet opiskellut, suoritetut tutkinnot, kortit, kurssit, harjoittelut jne.
- Kerää todistuksesi kansioon tai yhteen tiedostopaikkaan, jotta ne ovat tallessa!
- Kerro hakemuksessa, mikä työpaikassa ja yrityksessä sinua kiinnostaa.
- Innostus työhön on tärkeä – tuo se esille. Asenne kertoo paljon työnantajalle.
- Kerro vahvuutesi hakemuksessa esimerkkien avulla.
- Hakemuksen sopiva pituus on 1 sivu. Usein työnhakijoilla on käytössä myös sähköisiä työnhakujärjestelmiä. Niissä on selkeästi määrätty, mitä kirjoitetaan eri kohtiin.
- Pyydä tuttua henkilöä lukemaan hakemuksesi ennen lähettämistä.
- Räätälöi aina hakemus työpaikkaan ja työtehtävään. Älä lähetä samaa hakemusta kaikille työnantajille!
- Muista mainita aina suosittelijat yhteystietoineen. Heiltä pitää myös pyytää lupa mainita heidät suosittelijana hakemuksessa.

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Osaaminen esiin hakemuksessa!

- Tärkeimmät asiat työnhaussa liittyvät itsetuntemukseen ja osaamisen esiin tuomiseen.
- Työhakemus on kirjallinen myyntipuhe, joka täydentää ansioluetteloa.
- Pohdi hakemuksen osalta:
  - Millainen työ motivoi ja innostaa sinua?
  - Missä olet onnistunut ja mitä osaat? Peilaa koulutukseen ja työkokemukseen.
  - Mitkä ovat vahvuutesi (ammatillisesti sekä yleiset työelämätaidot)
  - Mitkä ovat tulevaisuuden tavoitteet ja mitä haluat vielä oppia?
  - Mitä haluat tehdä tulevaisuudessa ammatillisesti?
  - Tiivistä loppuun vielä kolme tärkeintä asiaa, jotka toisit mukanasi hakemaasi työhön – räätälöi nämä aina haetun paikan mukaan. Nämä voivat olla esimerkiksi alan asiantuntemuksesi, ongelmanratkaisukykysi sekä tinkimätön asenteesi.
  - Lisää vinkkejä mm. tästä
  - Hyviä CV-malleja

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Erilaisia CV-malleja

- Laadi hyvä visuaalinen cv: Canva
- Luo portfolio Instagramiin: IG
- Tai Pinterestiin: Pinterest
- Portfoliobox
- Duunitorin CV-mallit
- GO-On CV-pohja
- Kuntarekryn CV-vinkit
- Luotettava työntekijä palvelu
- Jobseeker Katso helpot cv pohjat nyt | Jobseeker

- CV-profiiliteksti eli lyhyt esittely itsestäsi, omat vahvuudet ja millainen työ sinua kiinnostaa
- Valokuva- ei pakollinen, mutta suositeltava
- Kerro työpaikkojen lisäksi, mitä olet tehnyt. Pelkkä listaus työpaikoista ei kerro mitään. Lisää myös harjoittelupaikat ja tehtävän kohdalle, harjoittelija.
- Uusin tieto ylimmäksi/ensin CV:ssä
- Suosittelijat ensiarvoisen tärkeä kohta – yhteystietoineen. Muista kysyä lupa.
- CV:n pituus 1-2 sivua.

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Video-CV

- Työnhakuilmoituksessa saattaa edellytyksenä olla video-CV:n lähettäminen.
- Nämä kannattaa ottaa huomioon kuvausvaiheessa:
  - Videon olisi hyvä olla enintään 2 minuuttia pitkä.
  - Treenaa etukäteen kameralle puhumista.
  - Kerro ytimekkäästi ydinosaamisestasi. Mikä on koulutus ja työkokemus.
  - Liitä mukaan onnistumistarina. Missä olet hyvä?
  - Perustele miksi juuri sinut tulisi valita kyseiseen tehtävään.
  - Päätä video kysymykseen.
  - Älä pelkää näyttää persoonaasi.
  - Mieti rauhallinen kuvausympäristö.
- Katso vinkit video-CV:n tekoon tästä tai tästä
- Kuntarekryn vinkit

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Työhaastattelu

- Työhaastattelu saatetaan toteuttaa eri tavoin, esim. henkilökohtaisena haastatteluna, videohaastatteluna (Teams, Zoom) tai ryhmähaastatteluna.
- Kun sinulle tulee kutsu haastatteluun, vastaa siihen **heti** kohteliaasti. Valmistaudu hyvin.
- Tutustu yrityksen nettisivuihin ja sosiaalisen median kanaviin. Selvitä mitä yrityksestä on kirjoitettu mediassa ja uutisissa.
- Kertaa työpaikkailmoitus. On helpompi vastata työhaastattelukysymyksiin, kun työpaikkailmoituksen sisältö on tuoreena mielessäsi.
- Harjoittele työhaastattelukysymyksiä. Yleisimpiin kysymyksiin vastaamista kannattaa harjoitella. Samalla mieti, miksi juuri sinä sovit kyseiseen tehtävään.
- Työhaastattelun lopussa sinulle annetaan usein mahdollisuus kysyä kysymyksiä tehtävään tai yritykseen liittyen. Mieti kysymyksiä etukäteen. Ne osoittavat kiinnostusta ja perehtyneisyyttä.
- **Ota työ- ja koulutodistukset mukaan haastatteluun siistissä kansiossa aikajärjestyksessä!**
- Vaikka työpaikan pukukoodi olisi rento, kannattaa silti pukeutua vähän paremmin. Näin osoitat, että olet tosissasi ja haluat antaa hyvän vaikutelman itsestäsi.

Työnhaku: kanavat

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Mistä löytää työpaikka?

- Työnhakusivustot, kuten Työmarkkinatori
- Piilotyöpaikat = ne työpaikat, joista ei ole julkista työpaikkailmoitusta. Näitä on jopa 70-80% työpaikoista eli kannattaa panostaa myös piilotyöpaikan etsimiseen. Tässä auttavat verkostot, some, uutiset, rekryfimat, messut, rekrytapahtumat, avoimet työpaikkailmoitukset.
- Duunitori, Oikotie
- Yritysten nettisivut
- Kuntarekry
- Vuokratyöfirmat
- Sosiaalinen media
- Sanomalehdet ja verkkolehdet
- Verkostot – tämä tärkeimpiä. Esim. aikaisempi harjoittelu- tai kesätyöpaikka!

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Mistä saan tukea ja neuvontaa?

- Työllisyyspalvelut: Etusivu - Raahen työllisyysalue – Työmarkkinatori
- BraheLuotsi: Uraohjaus – Brahe Luotsi | Koulutuskeskus Brahe
- Ohjaamo, https://ohjaamot.fi/

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Vuokratyö ja keikkatyö

- Keikkatyö sopii moneen elämäntilanteeseen, esim. opintojen ohella.
- Keikkatyötä voi tehdä samalla kun etsii vakituista työtä ja keikkatyö voi johtaa myös vakituiseen työsuhteeseen.
- Keikkatyötä voi etsiä vuokrafirmojen kautta, työmarkkinatorilta, aikaisemmista koulutus- ja oppisopimuspaikoista tai kesätyöpaikoista.
- Vuokratyössä työsopimuksen tekee vuokratyöyritys, joka maksaa myös palkan eli on työnantajan roolissa. Työ tehdään muualla esim. kaupassa, ravintolassa tai konepajalla. Vuokratöitä tarjoavat esim. Go On, NJC, Marra, Jot-rent, Eezy, Adecco, Barona, Worker, Staffpoint jne. Osa vuokrafirmoista on erikoistunut tietyille aloille ja osa tarjoaa työntekijöitä monelle eri alalle.
- Palkka on vähintään sama kuin alan työehtosopimuksen mukaan (TES). Palkka maksetaan yleensä 2 viikon välein.

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Entä kevytyrittäjyys?

- Kevytyrittäjällä ei yleensä ole omaa yritystä/ y-tunnusta.
- Kevytyrittäjä voi käyttää laskutuspalveluista, kuten Ukko.fi, OP Kevytyrittäjä tai Eezy
- Eli oman työn laskutus ja kirjanpito on annettu hoidettavaksi laskutuspalvelulle, hankit itse toimeksiannot ja omistat itse työvälineesi
- Kevytyrittäjä maksaa käyttämästään laskutuspalvelusta
- Jos saat työttömyysetuutta ennen kevytyrittäjänä aloittamista, selvitä TE-palveluista säilyykö työttömyysetuus. Jos työskentelet vain vähän, TE-toimisto voi arvioida sinun olevan työtön, joka työskentelee sivutoimisesti. Sivutoiminen työskentely yrittäjänä ei estä ansiopäivärahan maksamista. Ansiopäiväraha saattaa olla kuitenkin soviteltua, koska yritystoiminnan tulot arvioidaan ansiopäivärahan määrässä.
- Kevytyrittäjänä ei voi saada starttirahaa, joka on aloittaville yrittäjille tarkoitettu tuki.
- Katso vero-ohjeet: https://vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/yritystoiminta/uusi-yritys/kevytyrittaja/

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Palkkatuki

- Työnantaja voi saada palkkatukea työllistämiseen: Palkkatuki - Lisätietoa palveluista - Työmarkkinatori
- Heinäkuun 2023 alusta lähtien voimaan tulevan palkkatukiuudistuksen myötä työnantaja, joka palkkaa työttömän työnhakijan, voi saada taloudellista tukea palkkatukena 50 prosenttia palkkakustannuksista.
- Alentuneesti työkykyisen työllistämiseen voi saada 70 % tukea. Eräissä tilanteissa yhdistys, säätiö tai rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta voi saada palkkatukea 100 prosenttia palkkauskustannuksista. Lisäksi 55 vuotta täyttäneiden työllistämiseen voi saada työllistämistukea 70 %. Tällöin palkkatukea myönnetään ilman tarkoituksenmukaisuusharkintaa.
- Vaikka palkkatuki myönnetään ja maksetaan työnantajalle, tuen myöntäminen lähtee aina työttömän työnhakijan palvelutarpeesta.
- Palkkatuki myönnetään jatkossa pääsääntöisesti viideksi tai kymmeneksi kuukaudeksi riippuen palkkatukea edeltävän työttömyyden kestosta.

Opintojen rahoitus

Opintojen rahoitus

Opintotuki: Opintotuen myöntämisen yleisiä edellytyksiä ovat oppilaitokseen hyväksyminen, päätoiminen opiskelu, opinnoissa edistyminen ja taloudellisen tuen tarve. Voit tarkistaa opintotuen laskurilla, voitko saada opintotukea ja kuinka paljon. Opintotuen laskuri

Koulumatkatuki: Koulumatkatukea voivat 1.8.2025 alkaen saada vain maksuttomaan koulutukseen oikeutetut opiskelijat. Voit saada koulumatkatukea, jos sinulla on vähintään 10 matkapäivää kalenterikuukaudessa. Voit saada koulumatkatukea ensisijaisesti julkisella liikenteellä matkustamiseen tai koulukuljetukseen. Jos et voi käyttää julkista liikennettä tai koulukuljetusta, voit saada tukea esimerkiksi omalla autolla kulkemiseen.

Asumistuki: Suurin osa opiskelijoista voi saada opintotuen asumislisää syyslukukauden 2025 alusta alkaen. Yleistä asumistukea ei makseta opiskelijoille enää 31.7.2025 jälkeen. Muutos ei koske oman tai puolison lapsen kanssa asuvia opiskelijoita. He voivat jatkossakin hakea yleistä asumistukea. Voit saada asumislisää, jos asut vuokralla tai asumisoikeusasunnossa ja sinulla on oikeus opintotukeen. Asumislisää maksetaan opiskelukuukausilta, ja siinä on sama vuosituloraja kuin opintotuessa.

Huomaa, että asumislisä on henkilökohtainen, eli jokaisen täytyy hakea sitä itselleen. Asumislisää voi hakea aikaisintaan kesäkuussa OmaKelassa, ja sitä voi saada aikaisintaan 1.8.2025 alkaen.

KOULUTUSKESKUS BRAHE

Some työnhaussa

Miten ja missä kanavissa tuot osaamisen esiin?

Some apuna työnhaussa

- LinkedIn
  - Jos haluat rakentaa ammatillisia verkostoja ja löytää somen kautta uusia työmahdollisuuksia, on LinkedIn siihen paras paikka tällä hetkellä. Täytä profiilisi huolella ja osallistu keskusteluihin. LinkedIn = CV

- Portfolio esim. IG:ssä
  - Kerro sosiaalisen median kanavissa etsiväsi töitä (Open to work). Muista kertoa, millaista työtä etsit. Verkosto voi esim. suositella sinua omalle työnantajalleen tai vinkata avoimista paikoista.

Rekrytoija löytää profiilisi somesta yleensä kolmella tavalla:

- Rekrytoija törmää LinkedIn-profiiliisi netissä ja kiinnostuu sinusta sitä kautta. Tässä auttaa avainsanojen ja hashtagien käyttö. Käytä LinkedInissä osaamistasi kuvaavia sanoja ja osallistu oman alasi keskusteluun. Kerro rohkeasti etsiväsi töitä.
- Työnantaja voi kiinnostua sosiaalisen median sisällöistäsi. Muista siis linkittää some-profiilisi työhakemukseen. Panosta profiilien sisältöön ja ulkoasuun. Etenkin media-alalla!
- Verkostot. Voiko kiinnostavassa yrityksessä työskentelevä tuttusi vinkata sinusta esihenkilölleen?

KOULUTUSKESKUS BRAHE

Valmistumisen jälkeen

Alumnit

- Alumni tarkoittaa oppilaitoksen kasvattia tai suojattia. Brahen alumnina saat mm. tukea työnhakuun ja jatko-opintoihin hakeutumiseen. Saat tietoa sinulle sopivista jatkokoulutuksista ja kutsuja erilaisiin tapahtumiin. Alumnina olet tervetullut kertomaan opiskelijoillemme kokemuksiasi työelämästä tai jatko-opinnoista eli jakamaan arvokasta kokemusta uusille opiskelijoille.
- Alumnitoiminta on maksutonta, ja päätät itse, mihin kaikkeen haluat osallistua. Tallennamme tietosi Brahen alumnirekisteriin
- Liity mukaan tästä!
- Lue lisää: https://www.brahe.fi/alumnitarinat

Jatko-opinnot

- Ammatillinen perustutkinto antaa hyvät valmiudet erilaisiin jatko-opintoihin. Valmistumisen jälkeen saat yleisen jatko-opintokelpoisuuden ja voit hakea esimerkiksi ammattikorkeakouluihin tai yliopistoon. Voit valita minkä tahansa koulutusalan, jolle haet.
- Tärkein työkalu ajankohtaisen koulutustarjonnan etsimiseen on OPINTOPOLKU. Opintopolku.fi-palvelussa on tietoa mm. eri tutkinnoista, hakemisesta, valintaperusteita, ammateista sekä oppilaitoksista. Opintopolun kautta haetaan mm. korkeakouluihin. Korkea-asteen yhteishaku järjestetään kaksi kertaa vuodessa, keväisin ja syksyisin. Tämän lisäksi korkeakoulut voivat järjestää myös erillis- ja täydennyshakuja.

KOULUTUSKESKUS BRAHE

Jatko-opintoihin hakeutuminen

- Hyvä tietopaketti amk-opinnoista löytyy osoitteesta: **https://www.ammattikorkeakouluun.fi/**
- Ammattikorkeakoulututkintoon (AMK) johtaviin opintoihin haetaan tavallisimmin korkeakoulujen yhteishaussa.
- Yhteishaku järjestetään kaksi kertaa vuodessa (keväällä maalis-huhtikuussa ja syksyllä syyskuussa).
- Hakukohteet eli haussa olevat koulutukset vaihtelevat eri hakuaikoina. Syksyn yhteishaussa koulutuksia on yleensä tarjolla vähemmän kuin keväällä. Sekä ammattikorkeakouluihin että yliopistoihin haetaan samassa korkeakoulujen yhteishaussa.
- Valintatapoja ovat Todistusvalinta ja AMK-valintakoe.
- Ylioppilastutkinnolla ja ammatillisella perustutkinnolla hakeville on omat aloituspaikkamääränsä, jotka vaihtelevat hakukohteittain. Todistusvalinnan pisteytysmallit ovat käytössä kaikissa ammattikorkeakouluissa ja kaikilla koulutusaloilla lukuun ottamatta kulttuurialaa ja tulkin koulutusta.
- Ammattikorkeakoulut saattavat määrittää haussa olevalle koulutukselle todistusvalinnassa vähimmäispisterajan ja/tai kynnysehtoja.
- Todistusvalinnassa huomioidaan kolmen yhteisen tutkinnon osan arvosanat ja tutkinnon painotettu keskiarvo.

KOULUTUSKESKUS BRAHE

Jatko-opintoihin hakeutuminen

- AMK-valintakokeessa arvioidaan valmiuksia ammattikorkeakouluopintoihin. AMK-valintakokeeseen ei liity ennakkomateriaalia tai -tehtäviä. AMK-valintakoe on käytössä seuraavilla koulutusaloilla:
  - Humanistinen ala ja kasvatusala
  - Liiketalouden ja tietojenkäsittelyn ala
  - Luonnonvara-ala
  - Matkailu-, ravitsemis- ja talousala
  - Merenkulun ala
  - Sosiaali-, terveys-, liikunta- ja kauneudenhoito-ala
  - Tekniikan ala
- Suurin osa ammattikorkeakoulujen hakukohteista käyttää AMK-valintakoetta. Mikäli hakukohde ei käytä AMK-valintakoetta, tieto tästä löytyy Opintopolku.fi-palvelusta. Tällöin sinun tulee tarkistaa, onko koulutukseen hakemista varten määritelty esimerkiksi ennakkoon lähetettävä tehtävä tai erillinen valintakoe ko. ammattikorkeakoulussa, johon pitää valmistautua.
- Lisätietoja valintakokeesta: https://www.ammattikorkeakouluun.fi/hakijalle/valintatavat/amk-valintakoe/
- Poliisiammattikorkeakouluun ei haeta yhteishaussa, vaan sinne on oma hakunsa.
- Katso hakuohjeet https://polamk.fi/etusivu

KOULUTUSKESKUS BRAHE

Amk-opinnot toisella asteella

- Toiselta asteelta on useita polkuja ammattikorkeakouluopintoihin. On varteenotettava vaihtoehto opiskella ammattikorkeakoulun opintojaksoja jo toisen asteen aikana ja varmistaa siten pääsy ammattikorkeakouluun heti toisen asteen jälkeen.
- Opintotarjonta ja alat vaihtelevat ammattikorkeakoulujen mukaan.
- Opinnot suunnitellaan opiskelijan hoksiin valinnaisiin tutkinnon osiin. Keskustele hakeutumisesta oman opinto-ohjaajan kanssa ennen ilmoittautumista opintoihin.
- Opinnot voi suorittaa toisen asteen opintojen aikana. Suositus on, että opiskelu aloitetaan toisena opiskeluvuotena. **Kun olet suorittanut opinnot, haet tutkinto-opiskelijaksi erillishaussa**.
- Suoritetut opinnot ”hyväksiluetaan” siinä ammattikorkeakoulussa, missä olet opinnot suorittanut.
- **Tutustu mm. seuraaviin opintomahdollisuuksiin**
  - OAMK Highway: https://www.oamk.fi/fi/koulutus/oamk-highway
  - KAMK Start: https://www.kamk.fi/fi/Avoimet-opinnot/AMK-opinnot-toisen-asteen-opiskelijalle
  - Centrian Vauhtiväylä: https://net.centria.fi/koulutus/avoin-amk/vaylaopinnot-toisen-asteen-opiskelijoille/
  - Lapin amk: https://www.lapinamk.fi/fi/Hakijalle/Avoin-AMK/Tahtaimessa-AMK-tutkinto

KOULUTUSKESKUS BRAHE

Erillishaku

- Ammattikorkeakouluihin voi hakea myös erillishaussa yhteishaun lisäksi. Erillishaussa haet suoraan yhteen koulutukseen ja täytät koulutuksen oman hakulomakkeen. Erillishakujen hakuajat vaihtelevat, ja niitä on ympäri vuoden. Osa ammattikorkeakouluista voi järjestää myös joustavia hakuja.
- Ammattikorkeakouluissa erillishaussa ja joustavissa hauissa voi hakea esimerkiksi:
  - vieraskielisiin ylempiin ammattikorkeakoulututkintoihin
  - tutkintokoulutukseen avoimessa ammattikorkeakoulussa opintoja suorittaneena
  - **polku- ja väyläopintoja suorittaneena, kuten KAMKStart tai OAMK Highway**

- Erillishaussa hakevat tavallisesti ne, joilla on jo aiemmin suoritettuja opintoja.
- Ensimmäisen vuoden poissaolo on mahdollista vain lakisääteisestä syystä. Tällainen on esimerkiksi varusmiespalvelus.
- Lykkäystä pitää hakea siinä vaiheessa kun ottaa vastaa paikan opiskelijavalinnassa.

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Avoin amk

- Avoimessa ammattikorkeakoulussa voit suorittaa ammattikorkeakoulututkinnon ja ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opintoja. Avoimessa opiskelet samoja opintojaksoja kuin tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Jos myöhemmin opiskelet tutkintoa, voit esittää avoimessa suorittamiasi opintoja hyväksiluettavaksi.
- Avoimen ammattikorkeakoulun opinnot soveltuvat sinulle, jos haluat lisätä työelämässä tarvitsemaasi osaamista, suunnittelet hakeutuvasi ammattikorkeakouluopintoihin tai ylempiin ammattikorkeakouluopintoihin, etsit omaa alaasi tai olet vailla opiskelupaikkaa.
- Yksi opintopiste avoimessa ammattikorkeakoulussa maksaa noin 15 euroa. Koko lukuvuoden voit opiskella noin 250-300 euron lukuvuosimaksulla. Opintosi voit aloittaa ympäri vuoden ilmoittautumisajat huomioiden. Syksyllä alkavien opintojaksojen tarjonta julkaistaan yleensä kesäkuun alkuun mennessä.
- Avoimen AMK:n opiskelija ei voi saada valtion myöntämää opintotukea. Mahdollinen oikeus työttömyysetuudella opiskeluun opiskelijan tulee selvittää itse työllisyyspalveluista.

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Koulutuskuntayhtymä Brahe
Tervahovinkatu 2, 92150 Raahe

Postiosoite
PL 7, 92101 Raahe

www.brahe.fi